

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ОСМО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	48-254-01-41
Дата	31 1 10 2022 г.

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
48-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ

17 49
М

УВАЖАЕМИ Г-Н ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме проект на Закон за допълнение на Изборния кодекс, ведно с мотиви и предварителна оценка на въздействието към него.

Молим законопроекта да бъде представен за разглеждане и обсъждане по установения ред.

31.10.2022 г.

гр. София

ВНОСИТЕЛИ:

Божидар Божанов

Ивайло Мирчев

ПРОЕКТ !

Закон за допълнение на Изборния кодекс

(Обн. ДВ. бр.19 от 5 Март 2014г., изм. ДВ. бр.35 от 22 Април 2014г., изм. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.79 от 13 Октомври 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.39 от 26 Май 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.57 от 22 Юли 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.85 от 28 Октомври 2016г., доп. ДВ. бр.97 от 6 Декември 2016г., изм. ДВ. бр.20 от 7 Март 2017г., изм. ДВ. бр.85 от 24 Октомври 2017г., изм. ДВ. бр.94 от 13 Ноември 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.102 от 11 Декември 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.17 от 26 Февруари 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.21 от 12 Март 2019г., изм. ДВ. бр.29 от 8 Април 2019г., изм. ДВ. бр.34 от 23 Април 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 30 Юли 2019г., изм. ДВ. бр.61 от 2 Август 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.88 от 13 Октомври 2020г., изм. ДВ. бр.107 от 18 Декември 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.36 от 1 Май 2021г., изм. ДВ. бр.37 от 7 Май 2021г., изм. ДВ. бр.58 от 13 Юли 2021г., изм. ДВ. бр.15 от 22 Февруари 2022г.)

§ 1. Създава се чл. 56а със заглавие “Звено за управление на машинното и електронно гласуване” и следния текст:

“Чл. 56а. (1) Централната избирателна комисия създава звено за управление на машинното и електронно гласуване, което:

1. подпомага комисията във вземането на решения и координира провеждането на машинно гласуване
2. участва в подготовката и реализирането на система за дистанционно електронно гласуване.

(2) Съставът, начинът на формиране, функциите и задачите на звеното се определят с правила, приети от комисията. Правилата се публикуват на интернет страницата на комисията.

§ 2. Създава се чл. 213б със заглавие “Прозрачност и сигурност на машинното гласуване” и следния текст:

“Чл. 213б. (1) Централната избирателна комисия, подпомагана от министъра на електронното управление, предоставя достъп до изходния код и документацията на системата за електронната система за машинно гласуване, както и всички други софтуерни инструменти, приложими в изборния процес, в т.ч. за въвеждане на данни и изчисляване на резултата, на лица, посочени от партиите и коалициите получили над четири на сто от действителните гласове на последните проведени парламентарни избори. Партиите и коалициите могат да посочат не повече от десет лица.

(2) Централната избирателна комисия не може да налага ограничения за лицата по ал. 1 на база на образователни критерии и не може да налага ограничения във времето, в което се предоставя достъпа.

(3) Централната избирателна комисия изготвя и публикува план за провеждане на избори с използване на машинно гласуване. В плана се описват всички действия и мерки за сигурност, предприети от участниците в процеса на осигуряване на машинното гласуване, в т.ч.:

1. управление на криптографски ключове
2. изграждане и инсталиране на системен и приложен софтуер на техническите устройства за машинно гласуване
3. зареждане на данни за съответния избор в техническите устройства за машинно гласуване
4. съхранение и транспорт на техническите устройства за машинно гласуване и други устройства, участващи в изборния процес
5. приемане и обработка на резултатите

(4) При провеждане на избори, Централната избирателна комисия извършва следните действия:

1. организира извадкова проверка на криптографските идентификатори на електронната система за машинно гласуване по чл. 218, ал. 7 в присъствието на регистрирани наблюдатели;
2. организира извадкова проверка на базата данни с разрешени източници в модула за сигурност на стартирането на операционната система на техническото устройство за машинно гласуване в присъствието на регистрирани наблюдатели;
3. публикува всички криптографски идентификатори, произтичащи от процеса на изграждане на софтуера за машинно гласуване, в т.ч. на изходния код и на изградените софтуерни компоненти;
4. публикува всички публични криптографски ключове, определени за секционните комисии преди изборния ден.”

Вносители:

Божидар Божанов
Ивайло Мирчев

Мотиви
към проект на Закон за допълнение на Изборния кодекс

Със законопроекта се повишават прозрачността и сигурността на машинното гласуване съгласно добрите световни практики.

Въвежда се задължение да неограничено във времето предоставяне на достъп до изходния код на софтуера на всички партии и коалиции, получили над 4% на последните парламентарни избори с цел повишаване на доверието в системата от страна на участниците в изборите

Въвеждат се изисквания за осъществяване на конкретни действия при провеждане на изборите от страна на ЦИК, които обективно доказват сигурността на стъпките от процеса по реализиране на машинното гласуване.

Законопроектът предвижда ЦИК да приеме и публикува детайлен план за провеждане на машинното гласуване с минимални законовоопределени стъпки, с цел повишаване на прозрачността на процеса.

ЦИК следва да създаде и специализирано звено за провеждане на машинното гласуване и за подготовка на дистанционното електронно гласуване. Поради текущите кадрови проблеми и липсата на такова звено, организацията на изборите се възлага изцяло на подизпълнители без ясни механизми за експертен контрол от страна на ЦИК.

Със законопроекта се решават поставяни в последните години от политическите партии въпроси с сигурността и доверието в машинното гласуване.

Вносител:

Божидар Божанов
Ивайло Мирчев

